

01-01

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішення Татарбунарської
міської ради
від 24 червня 2022 р.
№ 844 – VIII

Андрій ГЛУЩЕНКО

**СТАТУТ
НЕРУШАЙСЬКОГО ЛІЦЕЮ ТАТАРБУНАРСЬКОЇ
МІСЬКОЇ РАДИ
(нова редакція)**

Татарбунари - 2022 рік

1. Загальні положення

1.1. **НЕРУШАЙСЬКИЙ ЛІЦЕЙ ТАТАРБУНАРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ** (далі за текстом – заклад освіти), засновником якого є Татарбунарська міська рада, є комунальним некомерційним закладом освіти, який забезпечує реалізацію права дитини на здобуття повної загальної середньої освіти та здійснює освітню діяльність на різних рівнях повної загальної середньої освіти (початкова, базова середня, профільна середня) та створений відповідно до чинного законодавства України.

1.2. Заклад освіти підпорядковується відділу освіти Татарбунарської міської ради (далі – орган управління).

1.3. Заклад освіти за організаційно-правовою формою є комунальним закладом, який заснований на базі відокремленої частини майна спільної комунальної власності Татарбунарської міської ради .

1.4. Заклад освіти є неприбутковим закладом, фінансування якого здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

1.5. Заклад освіти в своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими нормативно-правовими актами та даним Статутом.

2. Найменування та місцезнаходження навчального закладу

2.1. Повна назва: **НЕРУШАЙСЬКИЙ ЛІЦЕЙ ТАТАРБУНАРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**, скорочена назва: Нерушайський ліцей.

2.2. Юридична адреса навчального закладу: 68122, Одеська область, Білгород-Дністровський район, село Нерушай, вулиця Центральна, 36, А.

3. Правовий статус закладу освіти

3.1. Заклад освіти є юридичною особою. Права та обов'язки юридичної особи закладу освіти набуває з дня її державної реєстрації.

3.2. Заклад освіти має печатку, штампи, бланки зі своїм найменуванням та іншу атрибутику юридичної особи.

3.3. Заклад освіти несе відповідальність за своїми зобов'язаннями згідно з чинним законодавством України. Заклад освіти не несе відповідальності за зобов'язаннями держави та засновника.

3.4. Заклад освіти має право укладати договори/угоди, набувати майнові та пов'язані з ними немайнові права, виконувати обов'язки, бути позивачем та відповідачем у судах в межах визначених цим Статутом та діючим законодавством.

3.5. Заклад освіти несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

3.6. У закладі освіти визначена українська мова навчання.

3.7. Заклад освіти має право:
визначати форми, методи і засоби організації освітнього процесу;
визначати варіативну частину робочого навчального плану (додатку до освітньої програми);

в установленому порядку розробляти і впроваджувати експериментальні та індивідуальні робочі навчальні плани;

спільно з вищими навчальними закладами, науково-дослідними інститутами та центрами проводити науково-дослідну, експериментальну, пошукову роботу, що не суперечить законодавству України;

використовувати різні форми морального і матеріального заохочення до учасників освітнього процесу;

отримувати кошти і матеріальні цінності від органів виконавчої влади, юридичних і фізичних осіб;

залишати у своєму розпорядженні і використовувати власні надходження у порядку визначеному законодавством України;

мати в постійному користуванні земельну ділянку.

3.8. У закладі освіти створюються та функціонують методичні об'єднання вчителів та інші творчі групи відповідно до потреб, можливостей та професійної підготовки педагогічних працівників закладу освіти.

3.9. Медичне обслуговування учнів (вихованців) та відповідні умови для його організації забезпечуються засновником, закладом освіти та відповідним закладом охорони здоров'я.

3.10. Взаємовідносини закладу освіти з юридичними і фізичними особами визначаються угодами, що укладені між ними.

4. Мета і предмет діяльності закладу освіти

4.1. Головною метою закладу освіти є забезпечення реалізації права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти.

4.2. Основними завданнями закладу освіти є:
створення умов для різнобічного розвитку учня;
формування гармонійної особистості;
виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;

виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

збереження та зміцнення їх фізичного і психічного здоров'я;

формування основних норм загальнолюдської моралі;

створення умов для здобуття учнями безперервної загальної середньої освіти в обсязі державних стандартів загальної середньої освіти;

розвитку їх творчих здібностей і нахилів;

реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань.

5. Організація діяльності закладу освіти

5.1. Заклад освіти планує свою роботу самостійно відповідно до перспективного, річного планів.

В плані роботи відображаються найголовніші питання роботи навчального закладу, визначаються перспективи його розвитку.

План роботи затверджується педагогічною радою закладу освіти.

5.2. Основним документом, що регулює освітній процес, є освітня програма, що складається на основі Типових навчальних планів, розроблених та затверджених Міністерством освіти і науки України, із конкретизацією варіативної частини і визначенням профілю навчання.

Освітня програма закладу освіти погоджується педагогічною радою і затверджується відповідним наказом керівника закладу освіти.

У вигляді додатків до освітньої програми додаються робочий навчальний план.

5.3. Відповідно до освітньої програми педагогічні працівники навчального закладу самостійно добирають програми, підручники, навчальні посібники, що мають гриф Міністерства освіти і науки України, а також науково-методичну літературу, дидактичні матеріали, форми, методи, засоби навчальної роботи, що мають забезпечувати виконання статутних завдань та здобуття освіти на рівні державних стандартів.

5.4. Заклад освіти здійснює освітній процес за денною формою навчання.

5.5. Зарахування учнів (вихованців) до закладу освіти здійснюється за наказом директора на підставі особистої заяви (для неповнолітніх - заяви батьків або осіб, які їх замінюють), а також свідоцтва про народження (копії), паспорта, медичної довідки встановленого зразка, документа про наявний рівень освіти (крім дітей, які вступають до першого класу).

5.6. У разі потреби учень (вихованець) може перейти протягом будь-якого року навчання до іншого закладу освіти. Переведення учнів до

іншого закладу освіти здійснюється за наявності особової справи учня встановленого Міністерством освіти і науки України зразка.

5.7. Переведення учнів (вихованців) закладу освіти до наступного класу здійснюється у порядку, встановленому Міністерством освіти і науки України.

5.8. У разі вибуття учня батьки або особи, які їх замінюють, подають до закладу освіти заяву із зазначенням причини вибуття.

5.9. У разі переходу учня до іншого закладу освіти для здобуття загальної середньої освіти за межі населеного пункту батьки або особи, які їх замінюють, подають до закладу освіти заяву із зазначенням причини переходу та довідку, що підтверджує факт зарахування дитини до іншого закладу освіти .

5.10. Структура навчального року, а також тижневе навантаження учнів, встановлюються педагогічною радою в межах часу, що передбачений освітньою програмою.

5.11. Навчальні заняття розпочинаються 1 вересня у День знань і закінчуються не пізніше 1 липня наступного року.

5.12. Навчальний рік поділяється на семестри.

5.13. Відволікання учнів від навчальних занять на інші види діяльності забороняється (крім випадків, передбачених законодавством України).

5.14. За рішенням педагогічної ради з урахуванням місцевих умов, специфіки та профілю закладу освіти щорічно затверджується графік канікул, тривалість яких протягом навчального року становить не менше 30 календарних днів.

5.15. Тривалість уроків у закладі освіти становить: у перших класах - 35 хвилин, у других - четвертих класах - 40 хвилин, у п'ятих - одинадцятих - 45 хвилин. Зміна тривалості уроків допускається за рішенням педагогічної ради та територіальними установами державної санітарно - епідеміологічної служби.

Різниця в часі навчальних годин перших – четвертих класів обов'язково обліковується і компенсується проведенням додаткових, індивідуальних занять та консультацій з учнями.

5.16. Щоденна кількість і послідовність навчальних занять визначається розкладом уроків, що складається на кожен семестр відповідно до санітарно-гігієнічних та педагогічних вимог, погоджується радою навчального закладу і затверджується директором.

5.17. Тижневий режим роботи навчального закладу фіксується у розкладі навчальних занять.

Крім різних форм обов'язкових навчальних занять у закладі освіти проводяться індивідуальні, групові, факультативні та інші позакласні заняття та заходи, що передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдарувань.

5.18. Зміст, обсяг і характер домашніх завдань з кожного предмету визначаються вчителем відповідно до педагогічних і санітарно-гігієнічних вимог з урахуванням вимог навчальних програм та індивідуальних особливостей учнів.

5.19. У закладі освіти визначення рівня досягнень учнів у навчанні здійснюється відповідно до діючої системи оцінювання досягнень у навчанні учнів.

У документі про освіту (табелі успішності, свідоцтві) відображаються досягнення учнів у навчанні за семестри, навчальний рік та державну підсумкову атестацію.

Результати семестрового, річного, підсумкового оцінювання доводяться до відома учнів класним керівником (головою атестаційної комісії).

5.20. Переведення і випуск учнів закладу освіти визначається Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України.

5.21. Навчання у випускних (4-х, 9-х, 11-х) класах закладу освіти завершується державною підсумковою атестацією. Зміст, форма і порядок державної підсумкової атестації визначаються Міністерством освіти і науки України.

В окремих випадках учні за станом здоров'я або з інших поважних причин можуть бути звільнені від державної підсумкової атестації у порядку встановленому Міністерством освіти і науки України та Міністерством охорони здоров'я України.

5.22. Учні початкової школи, які протягом одного року навчання не засвоїли програмовий матеріал, за поданням педагогічної ради та згодою батьків або осіб, які їх замінюють направляються для обстеження фахівцями. За висновками фахівців такі учні можуть продовжувати навчання в спеціальних, інклюзивних класах або навчатися за індивідуальними навчальними планами і програмами за згодою батьків або осіб, які їх замінюють.

5.23. Учні початкової школи, які через поважні причини (хвороба, інші обставини) за результатами річного оцінювання не засвоїли скориговану до індивідуальних здібностей навчальну програму, можуть бути, як виняток, залишені для повторного навчання у тому самому класі за рішенням педагогічної ради та за згодою батьків або осіб, які їх замінюють.

5.24. За результатами навчання учням видається відповідний документ (свідоцтво досягнень, таблиць, свідоцтво про початкову освіту, свідоцтво про базову загальну середню освіту, свідоцтво про повну загальну середню освіту).

5.25. Випускники основної та старшої школи, які не мають річного оцінювання з будь-яких предметів та державної підсумкової атестації, для отримання документа про відповідний рівень освіти проходять річне

оцінювання за екстернатною формою.

5.26. За відмінні успіхи у навчанні учні 5-8-х, 10-х класів нагороджуються похвальним листом «За високі досягнення у навчанні», а випускники 11-их класів – похвальною грамотою «За особливі досягнення у вивченні окремих предметів», медалями – золотою «За високі досягнення у навчанні» або срібною «За досягнення у навчанні». За відмінні успіхи в навчанні випускникам 9-их класів видається свідоцтво про здобуття базової загальної середньої освіти з відзнакою. Порядок нагородження учнів за відмінні успіхи у навчанні встановлюється Міністерством освіти і науки України.

5.27. Контроль за відповідністю освітнього рівня учнів, які закінчили певний ступінь навчання, вимогам Державного стандарту загальної середньої освіти здійснюється шляхом їх державної підсумкової атестації. Порядок проведення державної підсумкової атестації визначається Порядком проведення державної підсумкової атестації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України.

5.28. Виховання учнів у закладі освіти здійснюється під час проведення уроків, в процесі позаурочної та позашкільної роботи.

5.29. Цілі виховного процесу визначаються на основі принципів, закладених у Конституції та законах України, інших нормативно-правових актах.

5.30. У закладі освіти забороняється утворення та діяльність організаційних структур політичних партій, а також релігійних організацій і воєнізованих формувань.

5.31. Залучення учнів до вступу у будь-які об'єднання громадян, громадсько-політичні, релігійні організації і воєнізовані формування, а також до діяльності в зазначених організаціях, участі в агітаційній роботі та політичних акціях забороняється.

5.32. Дисципліна в закладі освіти досягається на основі взаємоповаги усіх учасників освітнього процесу, дотримання Правил внутрішнього трудового розпорядку та Статуту навчального закладу.

5.33. Застосування методів фізичного та психічного насильства до учнів забороняється.

6. Права та обов'язки учасників освітнього процесу

6.1. Учасниками освітнього процесу в навчальному закладі є:

- здобувачі освіти;
- педагогічні працівники;
- медичний працівник;
- інші працівники й спеціалісти;
- батьки або особи, які їх замінюють.

6.2. Статус учасників освітнього процесу, їхні права й обов'язки визначаються Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню

освіту», даним Статутом, Правилами внутрішнього трудового розпорядку закладу освіти.

6.3. Учень (вихованець) закладу освіти – особа, яка навчається і виховується в закладі освіти і має право на:

навчання впродовж життя та академічну мобільність;
індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, закладів освіти і запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;

якісні освітні послуги;

справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;

відзначення успіхів у своїй діяльності;

свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;

безпечні та нешкідливі умови навчання, утримання і праці;

повагу людської гідності;

захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;

отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування);

користування бібліотекою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;

доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності;

забезпечення стипендіями у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

трудова діяльність у позанавчальний час;

особисту або через своїх законних представників участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти;

інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення.

6.4. Учні (вихованці) закладу освіти зобов'язані:

виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;

поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;

відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, докільля;

дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього трудового розпорядку закладу освіти, а також умов договору про надання освітніх послуг (за його наявності);

повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

Здобувачі освіти мають також інші права та обов'язки, передбачені законодавством та установчими документами закладу освіти.

Залучення здобувачів освіти під час освітнього процесу до виконання робіт чи до участі у заходах, не пов'язаних з реалізацією освітньої програми, забороняється, крім випадків, передбачених рішенням Кабінету Міністрів України.

6.6. Педагогічні працівники закладу освіти.

Педагогічним працівником повинна бути особа з високими моральними якостями, яка має відповідну педагогічну освіту, належний рівень професійної підготовки, забезпечує результативність та якість своєї роботи, фізичний та психічний стан здоров'я якої дає змогу виконувати професійні обов'язки в закладах освіти системи загальної середньої освіти.

6.7. До педагогічної діяльності у закладі освіти не допускаються особи, яким вона заборонена за медичними показаннями, за вироком суду. Перелік медичних протипоказань щодо провадження педагогічної діяльності встановлюється чинним законодавством України.

6.8 Призначення на посаду, звільнення з посади педагогічних та інших працівників закладу освіти, інші трудові відносини регулюються законодавством України про працю, Законом України «Про повну загальну середню освіту» та іншими законодавчими актами України.

6.9. Педагогічні працівники закладу освіти мають право:

академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі;

педагогічну ініціативу;

розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проектів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання;

користування бібліотекою закладу освіти;

підвищення кваліфікації, перепідготовку;

вільний вибір освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ і організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку педагогічних працівників;

доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності;

відзначення успіхів у своїй професійній діяльності;

справедливе та об'єктивне оцінювання своєї професійної діяльності;

захист професійної честі та гідності;

індивідуальну освітню (наукову, творчу, мистецьку та іншу) діяльність за межами закладу освіти;

творчу відпустку строком до одного року не більше одного разу на 10 років із зарахуванням до стажу роботи;

забезпечення службовим житлом з усіма комунальними зручностями у порядку, передбаченому законодавством;

безпечні і нешкідливі умови праці;

подовжену оплачувану відпустку;

участь у громадському самоврядуванні закладу освіти;

участь у роботі колегіальних органів управління закладу освіти;

захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

6.11. Педагогічні працівники закладу освіти зобов'язані:

постійно підвищувати свій професійний і загальнокультурний рівні та педагогічну майстерність;

виконувати освітню програму для досягнення здобувачами освіти передбачених нею результатів навчання;

сприяти розвитку здібностей здобувачів освіти, формуванню навичок здорового способу життя, дбати про їхнє фізичне і психічне здоров'я;

дотримуватися академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами освіти в освітньому процесі та науковій діяльності;

дотримуватися педагогічної етики;

поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;

настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

формувати у здобувачів освіти усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;

виховувати у здобувачів освіти повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України та навколишнього природного середовища;

формувати у здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;

захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають

шкоди здоров'ю здобувача освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території закладів освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам;

додержуватися установчих документів та правил внутрішнього трудового розпорядку закладу освіти, виконувати свої посадові обов'язки;

повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

педагогічні працівники мають також інші права та обов'язки, передбачені законодавством, колективним договором, трудовим договором та/або установчими документами закладу освіти.

права та обов'язки інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, визначаються законодавством, відповідними договорами та/або установчими документами закладу освіти.

відволікання педагогічних працівників від виконання професійних обов'язків не допускається, крім випадків, передбачених законодавством.

6.12. Педагогічні працівники закладу освіти підлягають атестації відповідно до порядку, встановленого Міністерством освіти і науки України.

За результатами атестації педагогічних працівників визначається їх відповідність займаній посаді, присвоюється кваліфікаційна категорія (спеціаліст, спеціаліст другої, першої, вищої категорії) та може бути присвоєно педагогічне звання «старший учитель», «учитель (вихователь)-методист», «педагог-організатор-методист» та інші.

6.13. Обсяг педагогічного навантаження вчителів визначається відповідно до чинного законодавства України керівником закладу освіти.

Обсяг педагогічного навантаження може бути менше тарифної ставки (посадового окладу) лише за письмовою згодою педагогічного працівника.

Перерозподіл педагогічного навантаження протягом навчального року допускається лише в разі зміни кількості годин для вивчення окремих предметів, що передбачається робочим навчальним планом, або за письмовою згодою педагогічного працівника з дотриманням вимог чинного законодавства про працю України.

6.14. Директор закладу освіти призначає класних керівників, завідуючих навчальними кабінетами, майстернями, навчально-дослідними ділянками, права та обов'язки яких визначаються нормативно-правовими актами Міністерством освіти і науки України, Правилами внутрішнього трудового розпорядку та Статутом закладу освіти.

6.15. Педагогічні працівники, які систематично порушують Статут, Правила внутрішнього трудового розпорядку навчального закладу, не виконують посадові обов'язки, умови трудового договору (контракту) або за

результатами атестації не відповідають займаній посаді, звільняються з роботи згідно із чинним законодавством про працю України.

6.16. Права і обов'язки інших працівників регулюються трудовим законодавством України, Статутом та Правилами внутрішнього трудового розпорядку закладу освіти.

6.17. Трудовий колектив має повноваження, які надаються законодавством. Повноваження трудового колективу здійснює профспілкова організація. Основною формою здійснення повноважень трудового колективу є загальні збори, які скликаються при необхідності, але не рідше ніж раз на рік.

6.18. Повноваження трудового колективу реалізуються шляхом укладання колективного договору адміністрації навчального закладу з профспілковою організацією.

6.19. Колективний договір укладається з метою регулювання виробничих, трудових і соціально-економічних відносин, узгодження інтересів працюючих, засновника та уповноважених ними органів.

6.20. Трудові відносини працівників та адміністрації закладу освіти регламентуються організаційно-розпорядчими документами (посадовими інструкціями, положеннями про структурні підрозділи, Правилами внутрішнього трудового розпорядку роботи, колективним договором та ін.).

6.21. Батьки учнів та особи, які їх замінюють, мають право:

захищати відповідно до законодавства права та законні інтереси здобувачів освіти;

звертатися до закладів освіти, органів управління освітою з питань освіти;

обирати заклад освіти, освітню програму, вид і форму здобуття дітьми відповідної освіти;

брати участь у громадському самоврядуванні закладу освіти, зокрема обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування закладу освіти;

завчасно отримувати інформацію про всі заплановані у закладі освіти та позапланові педагогічні, психологічні, медичні, соціологічні заходи, дослідження, обстеження, педагогічні експерименти та надавати згоду на участь у них дитини;

брати участь у розробленні індивідуальної програми розвитку дитини та/або індивідуального навчального плану;

отримувати інформацію про діяльність закладу освіти, у тому числі щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування), про результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і результати оцінювання якості освіти у закладі освіти та його освітньої діяльності;

подавати керівництву або засновнику закладу освіти заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;

вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу.

6.22. Батьки та особи, які їх замінюють, є відповідальними за здобуття дітьми повної загальної середньої освіти, їх виховання і зобов'язані:

виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;

сприяти виконанню дитиною освітньої програми та досягненню дитиною передбачених нею результатів навчання;

поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;

дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;

формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;

настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

формувати у дітей усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;

виховувати у дитини повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України;

дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього трудового розпорядку закладу освіти;

сприяти керівництву закладу освіти у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування);

виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти.

6.22. Інші права та обов'язки батьків здобувачів освіти можуть встановлюватися законодавством, установчими документами закладу освіти.

6.23. У разі невиконання батьками та особами, які їх замінюють, обов'язків, передбачених чинним законодавством України, заклад освіти може порушувати в установленому порядку клопотання про відповідальність таких осіб, у тому числі позбавлення їх батьківських прав.

7. Управління закладом освіти

7.1. Засновник закладу освіти:

7.1.1. Здійснює передачу коштів для фінансування закладу освіти згідно з затвердженим бюджетним розписом, поліпшення матеріально-технічної бази та господарського обслуговування в межах затвердженого кошторису на відповідний бюджетний рік.

7.1.2. Затверджує статутні документи закладу освіти, їх нову редакцію та зміни до них.

7.1.3. Погоджує питання щодо відчуження майна, передачу в оренду рухомого та нерухомого майна, списання майна.

7.1.4. Затверджує за поданням закладу загальної середньої освіти стратегію розвитку такого закладу;

7.1.5. Фінансує виконання стратегії розвитку закладу загальної середньої освіти, у тому числі здійснення інноваційної діяльності закладом освіти;

7.2. Орган управління:

7.2.1. Організовує та проводить конкурс на зайняття посади директора закладу освіти.

7.2.2. Надає Засновнику для затвердження пропозиції щодо граничної чисельності працівників закладу освіти.

7.2.3. Призначає на посаду та звільняє з посади директора закладу освіти.

7.2.4. Організовує розгляд звернень щодо діяльності закладу освіти в установленому законодавством порядку.

7.2.5. Укладає контракт з директором закладу освіти, обраним у порядку, встановленому законодавством.

7.2.6. Застосовує заходи морального, матеріального заохочення та дисциплінарного стягнення до директора.

7.2.7. Здійснює управління діяльністю закладу освіти та контроль за дотриманням діючого законодавства та цього Статуту;

7.2.8. Здійснює контроль за дотриманням установчих документів закладу освіти.

7.2.9. Здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю закладу освіти.

7.2.10. Здійснює інші повноваження, визначені законодавством.

7.2.11. Розробляє та затверджує посадові інструкції директора закладу освіти.

7.3. Управління закладом освіти здійснюється відділом освіти Татарбунарської міської ради. Безпосереднє керівництво закладом освіти здійснює його директор. Ліквідація, реорганізація, злиття, приєднання, перетворення, поділ, зміна правового режиму майна закладу освіти здійснюється виключно за рішенням Татарбунарської міської ради.

7.4. Директор закладу освіти призначається на посаду начальником відділу освіти, з числа претендентів, що є громадянином України, вільно володіє державною мовою, має вищу освіту ступеня не нижче магістра, стаж педагогічної та/або науково-педагогічної роботи не менше трьох років, організаторські здібності, стан фізичного і психічного здоров'я, що не перешкоджає виконанню професійних обов'язків, на підставі конкурсного

відбору, що проводиться відповідно до Порядку призначення на посаду керівників закладів комунальної форми власності, затвердженого рішенням сесії Татарбунарської міської ради.

Призначення та звільнення заступників директора, педагогічних, технічних, медичних та інших працівників здійснюється директором закладу освіти, з дотриманням вимог чинного законодавства України.

7.5. Для вирішення основних питань діяльності закладу освіти створюється колегіальний орган управління – педагогічна рада та органи громадського самоврядування, повноваження яких визначаються Статутом закладу освіти. Відповідно до Статуту можуть створюватися піклувальна рада, тощо, положення про які розробляє і затверджує Міністерство освіти і науки України.

7.6. Директор закладу освіти :

здійснює керівництво педагогічним колективом, забезпечує раціональний добір і розстановку кадрів, створює необхідні умови для підвищення фахового і кваліфікаційного рівня працівників;

організовує освітній процес;

забезпечує контроль за виконанням навчальних планів і програм, якістю знань, умінь та навичок учнів;

відповідає за дотримання вимог Державного стандарту загальної середньої освіти, за якість і ефективність роботи педагогічного колективу;

створює необхідні умови для участі учнів у позакласній та позашкільній роботі, проведення виховної роботи;

забезпечує дотримання вимог чинного законодавства України щодо охорони дитинства, санітарно-гігієнічних та протипожежних норм, техніки безпеки;

розрахунок здійснюється в установленому порядку майном закладу освіти та його коштами;

підтримує ініціативи щодо вдосконалення системи навчання та виховання, заохочення творчих пошуків, дослідно-експериментальної роботи педагогів;

сприяє залученню діячів науки, культури, членів творчих спілок, працівників підприємств, установ, організацій до освітнього процесу, керівництва учнівськими об'єднаннями за інтересами;

забезпечує реалізацію права учнів на захист від будь-яких форм фізичного або психічного насильства;

вживає заходів до запобігання вживанню учнями алкоголю, наркотиків;

контролює організацію харчування і медичного обслуговування учнів;

видає у межах своєї компетенції накази та контролює їх виконання;

несе відповідальність за свою діяльність перед учнями, батьками,

педагогічними працівниками, засновником, місцевими органами державної виконавчої влади тощо;

за погодженням з профспілковим комітетом затверджує Правила внутрішнього трудового розпорядку та посадові інструкції працівників; щороку звітує про свою роботу на загальних зборах колективу.

7.7. Керівник закладу освіти є головою педагогічної ради - постійно діючого колегіального органу управління закладом.

Засідання педагогічної ради проводяться у міру потреби, але не менш як чотири рази на рік.

7.8. Педагогічна рада розглядає питання:

удосконалення і методичного забезпечення освітнього процесу; планування та режиму роботи закладу освіти; варіативної складової робочого навчального плану; переведення учнів (вихованців) до наступного класу і їх випуску, видачі документів про відповідний рівень освіти, нагородження за успіхи у навчанні; підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їх творчої ініціативи, впровадження у освітній процес досягнень науки і передового педагогічного досвіду;

участі в інноваційній та експериментальній діяльності закладу освіти, співпраці з вищими навчальними закладами та науковими установами;

морального та матеріального заохочення учнів (вихованців) та працівників закладу;

морального заохочення батьків та осіб, що їх замінюють, громадських діячів, які беруть участь в організації освітнього процесу;

притягнення до дисциплінарної відповідальності учнів (вихованців), працівників закладу за невиконання ними своїх обов'язків;

педагогічна рада розглядає також інші питання, пов'язані з діяльністю навчального закладу.

7.9. Вищим органом громадського самоврядування закладу освіти є загальні збори його колективу, що скликаються не менш як один раз на рік.

Делегати загальних зборів з правом вирішального голосу обираються від таких трьох категорій:

працівників закладу освіти – зборами трудового колективу;

учнів закладу освіти другого ступеня – класними зборами;

батьків, представників громадськості – класними батьківськими зборами.

Кожна категорія обирає однакову кількість делегатів.

Термін їх повноважень становить один рік.

Загальні збори правочинні, якщо в їхній роботі бере участь не менше половини делегатів кожної з трьох категорій. Рішення приймається простою більшістю голосів присутніх делегатів.

Право скликати збори мають голова ради закладу освіти , учасники зборів, якщо за це висловилося не менше третини їх загальної кількості, директор закладу освіти, засновник.

7.10. Загальні збори:

обирають раду закладу освіти , її голову, встановлюють термін їх повноважень;

заслуховують звіт директора і голови ради закладу освіти;

розглядають питання навчально-виховної, методичної і фінансово-господарської діяльності закладу освіти;

затверджують основні напрями вдосконалення освітнього процесу, розглядають інші найважливіші напрями діяльності закладу освіти;

приймають рішення про стимулювання праці керівників та інших педагогічних працівників;

7.11. У період між загальними зборами діє рада закладу освіти.

7.12. Метою діяльності ради є:

сприяння демократизації і гуманізації освітнього процесу; об'єднання зусиль педагогічного і учнівського колективів, батьківської громадськості щодо розвитку закладу освіти та удосконалення освітнього процесу;

формування позитивного іміджу та демократичного стилю управління закладом освіти;

розширення колегіальних форм управління закладом освіти;

підвищення ролі громадськості у вирішенні питань, пов'язаних з організацією освітнього процесу.

7.13. Основними завданнями ради є:

підвищення ефективності освітнього процесу у взаємодії з сім'єю, громадськістю, державними та приватними інституціями;

визначення стратегічних завдань, пріоритетних напрямів розвитку навчального закладу та сприяння організаційно-педагогічному забезпеченню освітнього процесу;

формування навичок здорового способу життя;

створення належного педагогічного клімату в закладі освіти; сприяння духовному, фізичному розвитку учнів (вихованців) та набуття ними соціального досвіду;

підтримка громадських ініціатив щодо вдосконалення навчання та виховання учнів, творчих пошуків і дослідно-експериментальної роботи педагогів;

сприяння організації дозвілля та оздоровлення учнів (вихованців); підтримка громадських ініціатив щодо створення належних умов і вдосконалення процесу навчання та виховання учнів;

ініціювання дій, що сприяли б неухильному виконанню положень

чинного законодавства України щодо обов'язковості загальної середньої освіти;

стимулювання морального та матеріального заохочення учнів (вихованців);

сприяння пошуку, підтримки обдарованих дітей;

зміцнення партнерських зв'язків між родинами учнів (вихованців) та навчальним закладом з метою забезпечення єдності освітнього процесу.

7.14. До ради обираються пропорційно представники від педагогічного колективу, учнів (вихованців) II ступеня навчання, батьків і громадськості. Представництво в раді й загальна її чисельність визначаються загальними зборами закладу освіти.

Рішення про дострокове припинення роботи члена ради з будь-яких причин приймається виключно загальними зборами.

На чергових виборах склад ради оновлюється не менше ніж на третину.

7.15. Рада закладу освіти діє на засадах:

пріоритету прав людини, гармонійного поєднання інтересів, особи, суспільства, держави;

дотримання вимог чинного законодавства України;

колегіальності ухвалення рішень;

добровільності і рівноправності членства;

гласності.

7.16. Рада працює за планом, що затверджується загальними зборами колективу. Кількість засідань визначається їх доцільністю, але має бути не меншою чотирьох разів на навчальний рік.

Засідання ради може скликатися її головою або з ініціативи директора навчального закладу, власника (засновника), а також членами ради.

7.17. Рішення ради приймається простою більшістю голосів за наявності на засіданні не менше двох третин її членів.

У разі рівної кількості голосів вирішальним є голос голови ради.

Рішення ради, що не суперечать законодавству України та Статуту навчального закладу, доводяться в 7-й денний термін до відома педагогічного колективу, учнів (вихованців), батьків, або осіб, які їх замінюють, громадськості.

У разі незгоди адміністрації закладу освіти з рішенням ради створюється узгоджувальна комісія, що розглядає спірне питання.

7.18. До складу комісії входять представники органів громадського самоврядування, адміністрації, профспілкового комітету закладу освіти.

Очолює раду закладу освіти голова, який обирається із складу ради.

Голова ради може бути членом педагогічної ради. Головою ради не можуть бути директор та його заступники.

7.19. Для вирішення поточних питань рада може створювати постійні або тимчасові комісії з окремих напрямів роботи. Склад комісій і зміст їх роботи визначаються радою.

7.20. Члени ради мають право виносити на розгляд усі питання, що стосуються діяльності закладу освіти, пов'язаної з організацією навчально-виховного процесу, проведенням оздоровчих та культурно-масових заходів.

7.21. Рада закладу освіти:

- організовує виконання рішень загальних зборів колективу;
- вносить пропозиції щодо зміни типу, статусу, профільності навчання, вивчення іноземних мов та мов національних меншин;
- спільно з адміністрацією закладу освіти розглядає і затверджує план роботи закладу освіти та здійснює контроль за його виконанням;
- разом з адміністрацією закладу освіти здійснює контроль за виконанням Статуту закладу освіти;
- затверджує режим роботи закладу освіти;
- сприяє формуванню мережі класів закладу освіти, обґрунтовуючи її доцільність в органах виконавчої влади;
- разом із педагогічною радою визначає доцільність вибору навчальних предметів варіативної частини робочих навчальних планів, враховуючи можливості, потреби учнів (вихованців), а також тенденції розвитку регіону, суспільства і держави;
- заслуховує звіт голови ради, інформацію директора та його заступників з питань навчально-виховної та господарської діяльності;
- бере участь у засіданнях атестаційної комісії з метою обговорення питань про присвоєння кваліфікаційних категорій вчителям;
- вносить на розгляд педагогічної ради пропозиції щодо поліпшення організації позакласної та позашкільної роботи з учнями (вихованцями);
- виступає ініціатором проведення добродійних акцій;
- вносить на розгляд педагогічної ради та відповідного органу управління освітою пропозиції щодо морального і матеріального заохочення учасників освітнього процесу;
- ініціює розгляд кадрових питань;
- сприяє створенню та діяльності центрів дозвілля, а також залучає громадськість, батьків, осіб, які їх замінюють, до участі в керівництві гуртками, іншими видами позакласної та позашкільної роботи, до проведення оздоровчих та культурно-масових заходів з учнями (вихованцями);
- розглядає питання родинного виховання;
- бере участь, за згодою батьків або осіб, які їх замінюють, в обстеженні житлово-побутових умов учнів, які перебувають в несприятливих соціально-економічних умовах;

сприяє педагогічній освіті батьків;
 сприяє поповненню бібліотечного фонду та передплаті періодичних видань;
 розглядає питання здобуття обов'язкової загальної середньої освіти учнями;
 організовує громадський контроль за харчуванням і медичним обслуговуванням учнів (вихованців);
 розглядає звернення учасників освітнього процесу з питань роботи навчального закладу;
 може створювати постійні або тимчасові комісії з окремих напрямів роботи.

Склад комісій та зміст їх роботи визначаються радою.

7.22. При закладі освіти за рішенням загальних зборів може створюватися і діяти піклувальна рада .

7.23. Метою діяльності піклувальної ради є створення умов доступності загальної середньої освіти для всіх громадян, задоволення освітніх потреб особи, залучення широкої громадськості до вирішення проблем навчання виховання.

7.24. Основними завданнями піклувальної ради є:

сприяння виконанню законодавства України щодо обов'язковості повної загальної середньої освіти;

співпраця з органами виконавчої влади, організаціями, підприємствами, установами, закладом освіти, окремими громадянами, спрямована на поліпшення умов навчання і виховання учнів (вихованців) у закладі освіти;

зміцнення навчально-виробничої, матеріально-технічної, спортивної, корекційно-відновлювальної та лікувально-оздоровчої бази навчального закладу;

організація змістовного дозвілля та оздоровлення учнів (вихованців), педагогічних працівників;

запобігання дитячій бездоглядності;

сприяння працевлаштуванню випускників закладу освіти;

стимулювання творчої праці педагогічних працівників та учнів (вихованців);

всебічне зміцнення зв'язків між родинами учнів (вихованців) та закладом освіти;

7.25. Піклувальна рада формується у складі 7 осіб з представників місцевих органів виконавчої влади та самоврядування, підприємств, установ, організацій, окремих громадян, у тому числі іноземних.

Члени піклувальної ради обираються на загальних зборах закладу освіти шляхом голосування простою більшістю голосів.

Члени піклувальної ради працюють на громадських засадах.

Не допускається втручання членів піклувальної ради у освітній процес (відвідування уроків тощо) без згоди керівника закладу освіти.

У випадках, коли хтось із членів піклувальної ради вибуває, на загальних зборах на його місце обирається інша особа.

7.26. Піклувальна рада діє на засадах:

пріоритету прав людини, гармонійного поєднання інтересів особи суспільства, держави;

дотримання вимог законодавства України;

самоврядування;

колегіальності ухвалення рішень;

добровільності і рівноправності членства;

гласності.

7.27. Робота піклувальної ради планується довільно. Кількість засідань зазначається їх доцільністю, але, як правило, не менш ніж чотири рази на рік. Позачергові засідання можуть проводитись також на вимогу третини і більше її членів.

Засідання піклувальної ради є правомочним, якщо на ньому присутні не менше двох третин її членів.

Рішення піклувальної ради приймається простою більшістю голосів.

Піклувальна рада інформує про свою діяльність у доступній формі на зборах, у засобах масової інформації, через спеціальні стенди тощо.

Рішення піклувальної ради в 7-денний термін доводяться до відома колективу закладу освіти, батьків, громадськості.

Їх виконання організовується членами піклувальної ради.

7.28. Очолює піклувальну раду голова, яка обирається шляхом голосування на її засіданні з числа членів піклувальної ради.

З числа членів піклувальної ради також обираються заступник та секретар.

7.29. Голова піклувальної ради:

скликає і координує роботу піклувальної ради;

готує і проводить засідання, затверджує рішення піклувальної ради;

визначає функції заступника, секретаря та інших членів;

представляє піклувальну раду в установах, підприємствах та організаціях з питань, віднесених до її повноважень;

має право делегувати свої повноваження членам піклувальної ради.

7.30. Піклувальна рада має право:

вносити на розгляд органів виконавчої влади, керівника закладу освіти, загальних зборів колективу пропозиції щодо зміцнення матеріально-технічної, навчально-виробничої, наукової, культурно-спортивної, корекційно-

відновлювальної та лікувально-оздоровчої бази закладу освіти;
залучати додаткові джерела фінансування закладу освіти;
вживати заходи щодо зміцнення матеріально-технічної і навчально-методичної бази закладу освіти;
стимулювати творчу працю педагогічних працівників, учнів (вихованців);
брати участь у розгляді звернень громадян з питань, що стосуються роботи закладу освіти, з метою сприяння їх вирішенню у встановленому порядку;
створювати комісії, ініціативні групи, до складу яких входять представники громадськості, педагогічного колективу, батьки або особи, які їх замінюють, представники учнівського самоврядування.

7.31. У закладі освіти можуть створюватись учнівські та вчительські громадські організації, що діють відповідно до чинного законодавства України.

8. Майно закладу освіти

8.1. Майно закладу освіти є спільною комунальною власністю Татарбунарської міської ради і закріплюється за закладом освіти на праві оперативного управління.

8.2. Майно закладу освіти складають основні засоби та інші необоротні активи, а також цінності, які є власністю територіальної громади, передані йому на праві оперативного управління, вартість яких відображається у Зведеному балансі централізованої бухгалтерії відділу освіти Татарбунарської міської ради.

8.3. Заклад освіти відповідно до чинного законодавства України користується землею, іншими природними ресурсами і несе відповідальність за дотримання вимог та норм з їх охорони.

8.4. Для забезпечення освітнього процесу база закладу освіти складається із навчальних кабінетів, майстерень, кабінетів обслуговуючої праці, спортивного залу, бібліотеки, архіву, медичного, комп'ютерного кабінету, їдальні, буфету тощо.

8.5. Відповідно до Державного акту на право постійного користування земельною ділянкою від 27.09.2006 року серія ЯЯ № 205718 закладу освіти надано в постійне користування земельну ділянку площею 50 га земель резервного фонду (кадастровий номер земельної ділянки: 5125083400:01:001:0025).

9. Фінансування закладу освіти

9.1. Фінансування закладу освіти здійснюється відповідно до чинного законодавства України.

9.2. Фінансування закладу освіти проводиться відповідно до Бюджетного кодексу України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та інших нормативно-правових актів України.

9.3. Джерелами фінансування закладу є:

кошти державного, обласного, міського бюджету у розмірі, передбаченому нормативами фінансування загальної середньої освіти для забезпечення навчального процесу в обсязі, визначеному Державним стандартом загальної середньої освіти;

благодійні внески юридичних та фізичних осіб, отримані закладом освіти відповідно до чинного законодавства України;

надходження від використання земельної ділянки, які використовуються для зміцнення матеріально-технічної бази закладу освіти;

інші джерела, не заборонені законодавством.

9.4. Порядок діловодства в закладі освіти визначається законодавством, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України та інших центральних органів виконавчої влади, до сфери управління яких належать заклад освіти.

9.5. За рішенням засновника закладу освіти бухгалтерський облік здійснюється через централізовану бухгалтерію відділу освіти Татарбунарської міської ради.

9.6. Заклад освіти має право згідно із законодавством на придбання та оренду необхідного обладнання та інші матеріальні ресурси, користуватися послугами підприємств, установ, організацій та фізичних осіб, фінансувати за рахунок власних коштів заходи, що сприяють поліпшенню соціально-побутових умов працівників закладу освіти.

9.7. Звітність про діяльність закладу освіти ведеться відповідно до чинного законодавства України.

10. Міжнародне співробітництво

10.1. Заклад освіти за наявності належної матеріально-технічної та соціально-культурної бази, відповідного фінансування має право проводити міжнародний учнівський та педагогічний обмін у рамках освітніх програм, проектів, встановлювати відповідно до чинного законодавства України прямі зв'язки з міжнародними організаціями та освітніми асоціаціями.

10.2. Заклад освіти має право відповідно до чинного законодавства України укладати договори про співробітництво з закладами освіти, науковими установами, підприємствами, організаціями, громадськими об'єднаннями інших країн.

10.3. Участь закладу освіти у міжнародних програмах, проектах, учнівському та педагогічному обміні здійснюється відповідно до чинного законодавства України.

11. Контроль за діяльністю закладу освіти

11.1. Державний контроль за діяльністю закладу освіти здійснюється з метою забезпечення реалізації єдиної державної політики у сфері загальної середньої освіти.

11.2. Державний контроль за діяльністю закладу освіти здійснюють Міністерство освіти і науки України, інші центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належить заклад, Державна служба якості освіти.

11.3. Освітня діяльність провадиться на підставі ліцензії, що видається органом ліцензування відповідно до законодавства.

11.5. Ліцензійні умови визначаються окремо для кожного рівня освіти. Ліцензійні умови формуються з урахуванням спеціальних вимог щодо доступності для осіб з особливими освітніми потребами. Вимоги до ліцензійних умов визначаються спеціальними законами.

12. Реорганізація або ліквідація закладу освіти

12.1. Рішення про реорганізацію або ліквідацію (злиття, приєднання, поділ, перетворення) закладу освіти приймає засновник.

12.2. Ліквідація закладу освіти проводиться ліквідаційною комісією, призначеною засновником, а у випадках ліквідації за рішенням суду - ліквідаційною комісією, призначеною цим органом.

З часу призначення ліквідаційної комісії до неї переходять повноваження щодо управління закладом освіти.

